

Міністерство освіти і науки України
Національний авіаційний університет



СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗЕМЛЕУСТРОЮ, КАДАСТРУ ТА УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

Збірник матеріалів VIII Міжнародної
науково-практичної конференції

16–17 березня 2023 р.



Київ — 2023

Сучасні технології землеустрою, кадастру та управління земельними ресурсами: Збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції. 16–17 березня 2023 р., Київ, Україна. — К.: НАУ, 2023. — 132 с.

Збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні технології землеустрою, кадастру та управління земельними ресурсами» Національного авіаційного університету охоплює широкий спектр сучасних проблем геодезії, фотограмметрії, землеустрою, земельного і містобудівного кадастру, управління земельними ресурсами, функціонування ринку землі, нормативної та грошової оцінки земельних ділянок, моніторингу і охорони земельного покриву, аерокосмічних досліджень у задачах природокористування, ГІС-технологій у землеустрої, екологічних проблем землекористування тощо.

Рекомендовано до друку Вченою радою Факультету наземних споруд і аеродромів НАУ (протокол №5 від 8 травня 2023 р.)

Голова організаційного комітету:

Луцький М. Г. — ректор НАУ, д.т.н., професор.

Заступник голови організаційного комітету:

Великодський Ю. І. — завідувач кафедри аерокосмічної геодезії та землеустрою НАУ, к.ф.-м.н., ст. досл.

Члени організаційного комітету:

Карпов В. В. (декан факультету наземних споруд і аеродромів НАУ, д.і.н., професор), *Галайда А. В.* (директор департаменту розвитку національної інфраструктури геопросторових даних Держгеокадастру України), *Фурсенко І. М.* (радник Асоціації міст України, Член колегії Держгеокадастру), *Серединін Є. С.* (голова правління компанії «ЕСОММ Со»), *Ясинський О. Л.* (директор компанії «ТВІС»), *Горб О. І.* (директор компанії «НГЦ», к.т.н., доцент), *Менько А. В.* (директор компанії «ЕЛНАВ»), *Проходчук О. В.* (голова «Всеукраїнської аеро-геодезичної асоціації»).

Відповідальний секретар:

Бойко О. Л. — ст. викладач кафедри аерокосмічної геодезії та землеустрою НАУ.

Друкується згідно ухвали організаційного комітету
Матеріали надруковано в авторській редакції

це ресурс, що виснажується, що складається з ґрунту, води, мінералів, рослин і тварин. Це невід’ємна частина нашої системи життєзабезпечення та ключовий елемент наших суспільних і економічних структур” [6]. За науковими дослідженням, “землю” необхідно розглядати в контексті її переваг, які виходять за рамки простих економічних або фінансових вигод, пов’язаних з сільським, лісовим господарством або гірничодобувною промисловістю. Землі повсюдно цінуються за їх невід’ємне і неймовірне значення з точки зору суспільного добробуту.

Отже, можна стверджувати, що в еколого-економічних відносинах держави, громадян і юридичних осіб слід застосовувати терміни “земля” та “земельні ресурси”, а в цивільних й економічних відносинах громадян і юридичних осіб — “земельна ділянка” або “землекористування” як сукупність земельних ділянок.

УДК 332.32/368

Особливості раціонального використання земель сільськогосподарського призначення в умовах воєнного стану

Угненко Є. Б., проф. д.т.н., Ужвієва О. М., доц., к.т.н.,

Сорочук Н. І., Сорочук Ю. О.

Український державний університет

залізничного транспорту, м. Харків

nat.sorochuk50@gmail.com

Розглянуті особливості користування землями сільськогосподарського призначення в умовах воєнного стану та можливості відшкодування власникам або користувачам земельних ділянок збитків, спричинених військовими діями.

Ключові слова: землі сільськогосподарського призначення, земельний фонд, землевласники, землекористувачі, раціональне використання та охорона земель, воєнний стан.

Раціональне використання та охорона земель сільськогосподарського призначення забезпечується на основі реалізації комплексу заходів щодо збереження продуктивності сільськогосподарських угідь, підвищення їх екологічної стійкості та родючості ґрунтів, а також обмеження їх вилучення для несільськогосподарських потреб [1].

З урахуванням потреби воєнного часу у спрощенні передачі землі в користування для проведення посівної кампанії, 7 квітня 2022 року набув чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану” № 2145-ІХ від 24 березня 2022 року.

Цей закон [2] передбачив на час дії воєнного стану такі правила:

- автоматично продовжуються на один рік договори користування земельними ділянками сільськогосподарського призначення усіх форм власності, строк яких завершився під час воєнного стану, без воле-

- виявлення сторін;
- землевласники та землекористувачі звільняються від відповідальності за невикористання земельних ділянок за їх цільовим призначенням;
 - земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної, комунальної власності можуть надаватися у користування лише для ведення товарного сільськогосподарського виробництва;
 - забороняється безоплатна приватизація земельних ділянок;
 - не проводяться земельні торги щодо прав оренди щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної, комунальної власності;
 - постійні користувачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної, комунальної власності можуть передавати їх в оренду для товарного сільськогосподарського виробництва строком до одного року;
 - орендарі, суборендарі земельних ділянок сільськогосподарського призначення усіх форм власності без згоди землевласника можуть передавати свої права оренди, суборенди іншим особам на строк до одного року за договорами в електронній формі;
 - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності, а також ті, що залишились у колективній власності, нерозподілені та невитребувані земельні ділянки та земельні частки (паї) передаються в оренду на строк до одного року на таких умовах:
 - а) розмір орендної плати не перевищує 8% нормативної грошової оцінки земельної ділянки;
 - б) договір укладається в електронній формі та засвідчується кваліфікованими електронними підписами сторін;
 - в) формування земельної ділянки для її передачі в оренду здійснюється без внесення відомостей до державного земельного кадастру та присвоєння їй кадастрового номера, на підставі технічної документації з інвентаризації;
 - г) право оренди не підлягає державній реєстрації. Натомість, районною військовою адміністрацією здійснюється державна реєстрація договору;
 - д) договір не може бути поновлений, укладений на новий строк і припиняється зі закінченням строку, на який його укладено (навіть у тому випадку, якщо воєнний стан було припинено раніше);
 - е) орендар земельної ділянки не має переважного права орендаря на поновлення договору або купівлю земельної ділянки сільськогосподарського призначення, прав на компенсацію власних витрат на поліпшення земельної ділянки, передачу земельної

ділянки в суборенду, встановлення сервітуту, будівництво на цій земельній ділянці, зміну її цільового призначення тощо.

21 березня 2022 року набула чинності Постанова КМ України “Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації” № 326 від 20 березня 2022 року. Цей документ [3] передбачає можливість визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії РФ. Порядок визначення шкоди та збитків встановлює основні показники для оцінки втрат земельного фонду, а саме:

- фактичні витрати на рекультивацію земель, які були порушені внаслідок бойових дій, будівництва, облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій для облаштування державного кордону;
- завдані збитки власникам (землекористувачам) земельних ділянок сільськогосподарського призначення;
- витрати на відновлення меліоративних площ;
- витрати на розмінування.

Обласні військові адміністрації будуть відповідальними за визначення шкоди та збитків, що здійснюватиметься на основі методики. Відповідна методика має бути затверджена наказом Мінагрополітики, за погодженням з Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України протягом шести місяців із дати набрання чинності Постанови КМ України “Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації”.

Список використаних джерел

1. *Панас Р. М.* Рациональное использование та охрана земель: Навчальний посібник. — Львів: Новий Світ-2000, 2019. — 352 с.
2. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану” № 2145-IX від 24 березня 2022 року.
3. Постанова КМ України “Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації” № 326 від 20 березня 2022 року.

Можливості супутникової системи WorldView у вирішенні задач землеустрою

Чабанюк О. О.

Національний авіаційний університет, м. Київ
7524409@stud.nau.edu.ua

Науковий керівник: Третьяк Р. А., к. е. н., доцент

Супутникова система WorldView може бути потужним інструментом для вирішення проблем землеустрою завдяки своїм зображенням високої роздільної здатності та глобальному охопленню.

Зміст

Вітальне слово ректора Національного авіаційного університету М. Луцького	3
<i>Аляб'єва Т. А., Авдєєва Н. Ю., Чудовська В. А.</i> Проблеми визначення меж території міста Києва та уточнення містобудівної документації	6
<i>Бавровська Н. М.</i> До питання раціонального використання земель в Україні	10
<i>Багін М. Л.</i> Цифрова топографо-геодезична основа в системі управління земельними ресурсами громади	13
<i>Белоусова В. В.</i> Проблеми забруднення земель вибухонебезпечними предметами в Україні	14
<i>Бойко О. Л., Посна О. Ю.</i> Сучасні технології та критерії землеустрою, кадастру та механізм управління земельними ресурсами.....	17
<i>Булих В. О.</i> 3D кадастр: визначення та реєстрація прав, пов'язаних із підземними об'єктами	19
<i>Васильєв Д. П.</i> Перспективи застосування сучасних ІТ, ГІС у вирішенні проблем ефективного землекористування	21
<i>Васильєв Д. П., Крельштейн П. Д.</i> Застосування методів дистанційного зондування Землі у вирішенні проблем інформаційного забезпечення агроекологічного сектору	23
<i>Волгіна Г. С.</i> Відомі землевпорядники та їх здобутки	24
<i>Габрель М. М. Третяк Р. А., Бойко О. Л., Клименко О. О.</i> Проблеми розробки комплексних планів розвитку територіальних громад у повоєнний період	27
<i>Гайдаш О. С., Рибіна О. І.</i> Особливості організації використання земель на території громади.....	30
<i>Галайда Л. А., Рибіна О. І.</i> Еколого-економічні засади раціонального землекористування.....	31
<i>Глушаченко Д. В., Рибіна О. І.</i> Науково-практичні аспекти розроблення генерального плану населеного пункту.....	33
<i>Гох М. М.</i> Європейський досвід просторового планування в контексті сучасних тенденцій "Green Deal"	34
<i>Дубницька М. В.</i> Еволюція нормативно-правового регулювання землевпорядної сфери під час воєнного стану	36
<i>Дубовик Д. В., Рибіна О. І.</i> Особливості формування та організації території ландшафтного заказника місцевого значення.....	38

<i>Полякова Н. О., Шабельникова Д. О., Доброгорська В. С.</i> ГІС-аналіз використання земель об'єднаних територіальних громад за регіонами	78
<i>Прокопенко Н. І., Кириченко А. Є.</i> Забезпечення раціонального використання та охорони земель	81
<i>Прокопенко Н. І., Криваль В. А.</i> Порядок використання земель природно-заповідного фонду	82
<i>Прокопенко Н. І., Штеба С. О.</i> Цифрові технології при здійсненні робочих проектів землеустрою	84
<i>Прокопенко Н. І., Щербань В. М.</i> Інвентаризація земель як основа моніторингу земель	85
<i>Савицький О. Л.</i> Сучасні дистанційні методи моніторингу стану природнього середовища для управління територіями природно-заповідного фонду	87
<i>Саламанов О. П.</i> Проблеми збереження земель рекреаційного призначення в Україні у повоєнний час	89
<i>Ситчик В. М.</i> Інженерно-геодезичні вишукування	92
<i>Скрипник Л. Р.</i> Європейський досвід щодо моніторингу та охорони земель історико-культурного призначення	93
<i>Тихоненко Б. М.</i> Багатовимірне геоінформаційне моделювання громадського транспорту м. Біла Церква	95
<i>Трегуб Ю. Є.</i> Класифікація обмежень у використанні земель	96
<i>Третьяк Р. А.</i> Технології реєстрації та обліку земельних ділянок, що зазнали впливу війни	98
<i>Третьяк Н. А., Третьяк Р. А.</i> Термінологічні особливості інституціонального забезпечення управління земельними ресурсами ..	99
<i>Угненко Є. Б., Ужвієва О. М., Сорочук Н. І., Сорочук Ю. О.</i> Особливості раціонального використання земель сільськогосподарського призначення в умовах воєнного стану	101
<i>Чабанюк О. О.</i> Можливості супутникової системи WorldView у вирішенні задач землеустрою	103
<i>Юхно А. С.</i> Програмне забезпечення землевпорядних та кадастрових робіт	106
<i>Якимовська А. В.</i> Сучасні проблеми управління земельними ресурсами	108
<i>Belenok V., Hebryn-Baidy L.</i> Land use and land cover classification using different combinations of vegetation indices	111